

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudkyň Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **JUDr. J. K., M.Jur., Ph.D.**
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Liborem Morávkem, Ph.D., LL.M.
sídlem Martinelliho 335/10, Praha 9

proti
žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**
sídlem tř. Kpt. Jaroše 7, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2018, č. j. ÚOHS-V0152/2017/IN-11174/2018/130/JHv

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2018, č. j. ÚOHS-V0152/2017/IN-11174/2018/130/JHv, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, JUDr. Ing. Libora Morávka, Ph.D., LL.M., advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaný podle § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „informační zákon“), odložil žádost žalobce o informace ze dne 26. 7. 2017, a to z důvodu neuhrazení nákladů požadovaných žalovaným.
2. Žalobce požádal žalovaného o poskytnutí informací o sankčních správních řízeních vedených žalovaným v rámci jeho působnosti dle zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně hospodářské soutěže“), a dle zákona č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o významné tržní síle“). Konkrétně žalobce požadoval:
 - 1) uvedení počtu sankčních správních řízení, která žalovaný ke dni podání žádosti vedl v rámci gesce Sekce hospodářské soutěže, a to v uvedení zvlášť co se týče správních řízení v oblasti dohod narušujících hospodářskou soutěž, zneužití dominantního postavení a porušení § 19a zákona o ochraně hospodářské soutěže;
 - 2) uvedení počtu sankčních správních řízení, která žalovaný ke dni podání žádosti vedl v oblasti zneužití významné tržní síly;
 - 3) ve vztahu ke každému jednotlivému správnímu řízení pod body 1) a 2) výše dále sdělení (např. stručnou tabulkovou formou) následujících bližších informací
 - a) uvedení spisové značky předmětného správního řízení;
 - b) uvedení předmětu správního řízení (např. tak, jak byl identifikován v rámci oznámení o zahájení řízení, popř. jak je identifikován na spisovém přehledu);
 - c) sdělení data zahájení předmětného správního řízení; a
 - d) sdělení identifikace společnosti či jiné osoby (popř. orgánu veřejné správy), proti níž je předmětné správní řízení vedeno (tj. uvedení účastníka či účastníků řízení). Dále žalobce upřesnil, že mu jde o poskytnutí informací pouze o běžících řízeních (tj. těch, která ještě nebyla pravomocně skončena).
3. Žalovaný výzvou ze dne 4. 8. 2017, č. j. ÚOHS-V0152/2/17-22571/2017/130/JDa, po žalobci požadoval, aby upřesnil v žádosti užitý pojem „sankční správní řízení“. Téhož dne žalobce na výzvu reagoval, kdy mj. uvedl, že žalovaný sám daný pojem běžně užívá, a tedy o jeho významu nemůže mít pochyb.
4. Přípisem ze dne 8. 8. 2017, č. j. ÚOHS-V0152/2/17-22704/2017/130/JDa, žalovaný na žádost žalobce odpověděl tak, že žalobci sdělil, že neneviduje žádné sankční správní řízení. Žalobce se proti postupu žalovaného bránil stížností dle § 16a odst. 1 písm. b) informačního

zákona, které předseda žalovaného vyhověl rozhodnutím ze dne 6. 11. 2017, č. j. ÚOHS-V227/2017/IN-32507/2017/310/TFr. Tímto rozhodnutím předseda žalovaného přikázal správnímu orgánu prvního stupně žádost vyřídit s tím, že o významu pojmu „sankční správní řízení“ ve smyslu, jak jej žalobce použil, nelze být pochyb.

5. Následně žalovaný přípisem ze dne 4. 12. 2017, č. j. ÚOHS-V0152/2017/IN-35339/2017/130/JDa, poskytl žalobci informace dle bodů 1) a 2) žádosti (tedy počty vedených sankčních správních řízení). Poskytnutí ostatních požadovaných informací dle bodu 3) žádosti žalovaný postupem podle § 17 odst. 1 a 3 informačního zákona podmínil úhradou částky 7 854 Kč (viz oznámení o výši úhrady ze dne 4. 12. 2017, č. j. ÚOHS-V0152/2017/IN-35332/2017/130/JDa). Nutnost úhrady této částky, jakož i způsob jejího vyčíslení, potvrdil také předseda žalovaného a to v rozhodnutí ze dne 1. 2. 2018, č. j. ÚOHS-V0006/2018/SO-03055/2018/310/TFr, o druhé stížnosti žalobce na postup žalovaného ve smyslu § 16a odst. 1 písm. b) a d) informačního zákona.
6. V návaznosti na výzvu žalobce k opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 4. 2018, č. j. ÚOHS-V0152/2017/IN-11174/2018/130/JHv, odložil žádost žalobce v rozsahu informací dle bodu 3) této žádosti, neboť žalobce neuhradil žalovaným požadovanou částku.

II. Obsah žaloby

7. Žalobce byl přesvědčen, že napadené rozhodnutí, jakož i postupy žalovaného vedoucí k jeho vydání, byly nesprávné a nezákonné. Měl za to, že žalovaný excesivním způsobem zveličuje náročnost vyhledání příslušných informací dle bodu 3) jeho žádosti. Ve skutečnosti má žalovaný veškeré (nebo přinejmenším valnou většinu) požadované informace ke každému jednotlivému správnímu řízení již shromážděny v rámci tzv. spisových přehledů. Tyto spisové přehledy žalovaný zpracovává rovněž elektronicky. V daném případě tedy postačovalo, aby pracovníci žalovaného požadované informace mechanicky zkopírovali, což dle žalobce představuje práci na několik sekund.
8. Vyhledání požadovaných informací by proto nemělo být dle názoru žalobce považováno za mimořádně rozsáhlé ve smyslu § 17 odst. 1 informačního zákona. Navíc, i kdyby ve vztahu k některým správním řízením žalovaný spisové přehledy nevedl, není realistické, aby mu ve vztahu ke každému řízení vyhledání požadovaných informací zabralo třicet minut. Žalobce žádal pouze o základní informace, snadno dohledatelné, např. v usneseních o zahájení správního řízení, potažmo ve vedených spisech. Nezvolil-li žalovaný dostatečně jednoduchý a časově nejméně náročný způsob vyhledání požadovaných informací, nemohla jít tato skutečnost k tíži žalobce (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2017, č. j. 6 As 326/2016 - 32).
9. Žalobce měl taktéž za to, že žalovaný dostatečně neodůvodnil, proč mu vyhledání požadovaných informací dle bodu 3) žádosti mělo zabrat tolik času, kolik uvedl. Tím

žalovaný nesplnil svou oznamovací povinnost a ztratil nárok na úhradu souvisejících nákladů ve smyslu § 17 odst. 4 informačního zákona. Žalovaný rovněž uplatnil za údajné mimořádně rozsáhlé vyhledání informací excesivní hodinovou sazbu 476 Kč, potažmo 238 Kč za každou započatou půlhodinu, přičemž příprava odpovědi na žádost nevyžadovala, aby ji zpracovávali jedni z odborně nejvýše postavených pracovníků žalovaného.

10. Závěrem žalobce doplnil, že žalovaný navíc v průběhu vyřizování žádosti veškeré požadované informace vyhledal a shromáždil. V takovém případě je měl poskytnout žalobci bez nároku na jakoukoliv úhradu. Náhrada nákladů ve smyslu § 17 odst. 1 informačního zákona totiž dle žalobce nemůže směřovat pouze ke zpracování odpovědi na žádost. Tím, že žalovaný nadále setrval na úhradě částky za poskytnutí informací, se *de facto* pokoušel již dohledané informace žalobci „prodat“, a vytvořit tak zisk.
11. S ohledem na vše výše uvedené se žalobce domníval, že žalovaný mu svým postupem znemožnil výkon zaručeného práva na informace dle čl. 17 odst. 1 a 5 Listiny základních práv a svobod, potažmo dle informačního zákona. Proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, žalovanému uložil povinnost bezplatně vyřídit jeho žádost o informace ze dne 26. 7. 2017 a zároveň mu uložil povinnost nahradit žalobci náklady řízení.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě předně uvedl, že žalobce požadoval velké množství velmi podobných (a podrobných) informací, přičemž tyto informace, jak je patrné z oznámení o výši úhrady, byly shromážděny na různých místech. Navzdory tvrzení žalobce žalovaný nedisponuje souhrnnou databází, v níž by všechny požadované informace shromažďoval, ani k tomu není povinen. Žalovaný souhlasil s tím, že mimořádně rozsáhlé vyhledávání nemůže být závislé na komplikovanosti vnitřního systému či procesu vyřízení žádosti. Domníval se však, že v posuzovaném případě se o takovou situaci nejednalo. Žalovaný mohl veškeré požadované informace zjistit z jím vedených spisových dokumentací. V tomto případě však z nemalého množství, kdy pro vyřízení žalobcovy žádosti bylo nutné vyhledat informace ve třiceti třech spisových dokumentacích; v mnohých případech se jednalo o spisy o několika svazcích.
13. Žalovaný dále odmítl argumentaci žalobce, že ke zjištění potřebných údajů pracovníkům žalovaného postačovalo nahlédnout do spisových přehledů jednotlivých spisových dokumentací. Ze spisového přehledu bylo dle žalovaného možné zjistit pouze některé informace, k získání ostatních informací musel pracovník žalovaného spisovou dokumentaci určitým způsobem „pročíst“. V oznámení o výši úhrady žalovaný dostatečně popsal důvod, proč byl žalobce vyzván k uhrazení nákladů v souvislosti s poskytnutím informace. Nejednalo se o předem odhadnutou částku, nýbrž o zcela jasně vypočítaný čas, který na vyhledání informací zaměstnanci žalovaného vynaložili. Ve vyjádření žalovaný rovněž odkázal na výpočet doby potřebné pro mimořádně rozsáhlé vyhledávání v případě jiné žádosti o informace podané žalobcem a uvedl, že pracovníkům žalovaného se čas nutný pro vyhledání obdobných informací z jednoho správního spisu podařilo zkrátit ze čtyřiceti pěti minut na třicet minut. V neposlední řadě žalovaný uvedl, že aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, nemohl částku, která tvoří

úhradu

za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, pouze „od boku“ odhadnout. Musel nejdříve požadovanou činnost provést, aby zjistil, jakou částku po žalobci požadovat.

14. K výši sazby stanovené za čas strávený vyhledáváním informací žalovaný odkázal na Sazebník úhrad nákladů za poskytování informací uveřejněný na internetových stránkách. Doplnil, že ačkoli se stanovená částka může zdát žalobci vysoká, byla vytvořena v souladu s § 17 informačního zákona, stejně jako s nařízením vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím (dále jen „nařízení vlády č. 173/2006 Sb.“).
15. Závěrem žalovaný navrhl, aby krajský soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Replika žalobce

16. Žalobce reagoval na vyjádření žalovaného podáním repliky, v níž zopakoval argumentaci obsaženou již dříve v podané žalobě. Nadále byl přesvědčen, že žalovaný náročnost vyhledání požadovaných informací zveličuje. Ostatně, dle názoru žalobce může krajský soud sám posoudit, zda by typově obdobné informace, např. ve vztahu k tomuto soudnímu řízení, skutečně bylo adekvátní zjišťovat ze spisu celých třicet minut. Podle žalobce je zjevné, že tomu tak není.
17. Až v podaném vyjádření k žalobě žalovaný odůvodnil údajnou opodstatněnost jím požadovaných nákladů dostatečným způsobem, byť dle názoru žalobce věcně nesprávně. Žalovaný však byl povinen tak učinit již v rámci řízení o žádosti, potažmo v rozhodnutí o stížnosti žalobce dle § 16a informačního zákona. Nic takového však žalovaný ani jeho předseda neučinili; příslušná odůvodnění jejich rozhodnutí byla v tomto směru naprosto nedostatečná. Rovněž výši sazby stanovenou žalovaným v souvislosti s mimořádně rozsáhlým vyhledáním žalobce nadále považoval za neopodstatněně vysokou, přičemž její formální uvedení v sazebníku žalovaného nebylo v této souvislosti podstatné.

V. Posouzení věci krajským soudem

18. Vzhledem k tomu, že žalovaný ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení výzvy nevyjádřil nesouhlas s takovým projednáním věci, ačkoli byl poučen o tom, že nevyjádří-li svůj nesouhlas, bude se mít za to, že souhlas je udělen a žalobce s takovým postupem výslovně souhlasil, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), o věci samé bez jednání.
19. Krajský soud se na úvod nejprve zabýval přípustností žaloby, přičemž dospěl k závěru, že usnesení o odložení žádosti o informace pro nezaplacení požadované úhrady je rozhodnutím, které je způsobilé přezkumu ve správním soudnictví. Jak Nejvyšší správní soud vyslovil např. v rozsudku ze dne 21. 6. 2017, č. j. 6 As 326/2016 - 32: *„Teprve rozhodnutí o odložení žádosti (a tedy vlastní odepršení informací poskytnout) podle ustanovení § 17 odst. 5 informačního zákona je pod soudní ochranou. Pokud je tedy žádost odložena pro nezaplacení, může žadatel proti takovému rozhodnutí brojit žalobou ve správním soudnictví, neboť tímto rozhodnutím bylo teprve do jeho práva zasaženo. Protože důvodem odložení bylo nezaplacení, přezkoumá ovšem správní soud věcně také tuto otázku, a v tomto rámci se bude mimo jiné zabývat výší úhrady.“*

20. Krajský soud poté přistoupil k věcnému přezkumu napadeného rozhodnutí žalovaného, a to v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
21. Podmínky pro předepsání úhrady za poskytnutí informací, včetně podmínek pro případné odložení žádosti pro nezaplacení předepsané úhrady vymezuje § 17 informačního zákona.
22. Podle § 17 odst. 1 informačního zákona jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.
23. V případě, že povinný subjekt bude za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena (§ 17 odst. 3 informačního zákona). Poskytnutí informace podle odstavce 3 je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta podle věty druhé neběží (odst. 5 téhož ustanovení). V případě nesouhlasu s výší úhrady sdělené podle § 17 odst. 3 informačního zákona lze podle § 16a odst. 1 písm. d) téhož zákona podat stížnost, o níž rozhoduje nadřízený orgán povinného subjektu.
24. Podle § 5 odst. 1 písm. f) informačního zákona každý povinný subjekt musí pro informování veřejnosti ve svém sídle a svých úřadovnách zveřejnit na místě, které je všeobecně přístupné, jakož i umožnit pořízení jejich kopie, sazebník úhrad za poskytování informací. Vláda stanoví nařízením zásady stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací (§ 21 odst. 2 informačního zákona).
25. Podle § 1 nařízení vlády č. 173/2006 Sb. toto nařízení zapracovává příslušný předpis Evropských společenství a upravuje zásady, podle kterých povinné subjekty stanoví výši úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona. Povinný subjekt stanoví výši úhrady na základě jednotkových sazeb, pokud je to možné. V ostatních případech povinný subjekt stanoví výši úhrady jiným prokazatelným způsobem, zejména na základě individuální kalkulace nákladů (§ 2 odst. 2 nařízení vlády č. 173/2006 Sb.). V sazebníku povinný subjekt stanoví dle § 7 nařízení vlády č. 173/2006 Sb. hodinové sazby odvozené z nákladů na platy, případně mzdy a z ostatních osobních nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací.
26. V projednávané věci bylo nutno posoudit otázku, zda došlo k naplnění podmínek § 17 odst. 3 informačního zákona, tedy zda žalovaný jakožto povinný subjekt v oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací ze dne 4. 12. 2017, č. j. ÚOHS-V0152/2017/IN-35332/2017/130/JDa, dostatečně odůvodnil, *na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena.*

27. Z dikce § 17 odst. 1 a 3 informačního zákona vyplývá, že pokud povinný subjekt žádá úhradu
za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, musí dostatečně jasně ozřejmit důvody, pro
které se v konkrétním případě jedná právě o mimořádně rozsáhlé, nikoli běžné
vyhledávání informací. Ve výzvě k úhradě zároveň musí povinný subjekt rozvést, na
základě jakých skutečností
a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Je třeba, aby povinný
subjekt uvedl nejen jednotkovou sazbu a dobu, kterou vyhledávání informace trvalo, ale
též odůvodnění, v čem konkrétně spočívala mimořádná rozsáhlost vyhledávání informací.
O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací půjde tehdy, jestliže s ohledem na konkrétní
podmínky u povinného subjektu a na množství požadovaných informací nebo jejich
povahu bude vyhledání informací
pro povinný subjekt zátěží nad míru obvyklou (srovnej např. rozsudek Nejvyššího
správního soudu ze dne 20. 10. 2016, č. j. 5 As 35/2016 - 25).
28. Žalobce v souzené věci požadoval informace o počtu sankčních správních řízení, která
žalovaný ke dni podání žádosti vedl a která nebyla pravomocně skončena, a to v rámci
gesce Sekce hospodářské soutěže (zvláště co se týká správních řízení v oblasti dohod
narušujících hospodářskou soutěž, zneužití dominantního postavení a porušení § 19a
zákona o ochraně hospodářské soutěže) a v oblasti zneužití významné tržní síly. Ve vztahu
ke každému jednotlivému správnímu řízení dále žádal o sdělení spisové značky, předmětu
(např. tak, jak byl identifikován v rámci oznámení o zahájení řízení, popř. jak je
identifikován na spisovém přehledu), data zahájení a identifikaci účastníka či účastníků
řízení.
29. V samotném oznámení o výši úhrady žalovaný uvedl, že požadované informace mohou
být poskytnuty za úhradu nákladů spojených s jejich mimořádně rozsáhlým vyhledáváním,
a to dle
§ 17 odst. 1 a odst. 3 informačního zákona, kdy celkové náklady na vyhledání a zpracování
žalobcem požadovaných informací vyčísлил na částku 7 854 Kč. K výpočtu vlastní výše
požadované úhrady žalovaný konstatoval: „1. bylo shromážděno celkem 27 správních řízení
v oblasti dohod narušujících hospodářskou soutěž, zneužití dominantního postavení a porušení §
19a zákona
č. 143/2001 Sb., 2. dále bylo shromážděno celkem 6 správních řízení v oblasti vedené podle
zákona
č. 395/2009Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a
jejím zneužití,
3. náklady dle sazebníku Úřadu činí za každou započatou půlhodinu 238,- Kč. Úřad uvádí, že
celkem
se jednalo o 30 minut práce 1 pracovníka na analýzu jednoho správního řízení. Jedná se tedy o
16,5 hodin práce jednoho pracovníka. Celková výše úhrady tak činí 7.854,- Kč.“
30. Krajský soud na tomto místě podotýká, že rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 1. 2.
2018,
č. j. ÚOHS-V0006/2018/SO-03055/2018/310/TFr, o žalobcově stížnosti, jímž byla
žalovaným požadovaná výše úhrady v částce 7 854 Kč potvrzena, neobsahuje (ve srovnání s
údaji
v oznámení žalovaného o výši úhrady) žádné další údaje, z nichž by bylo možné dovodit,

jakým způsobem byla výše úhrady stanovena. Předseda žalovaného toliko doplnil, že původní doba čtyřiceti pěti minut pro získání informací dle požadavků žalobce z jedné spisové dokumentace zjištěná při předchozím shromažďování obdobných informací v rámci řízení vedeného pod sp. zn. V128/2014/IN, byla zkrácena na třicet minut, tedy pracovníkům žalovaného se podařilo zefektivnit a zkrátit práci o patnáct minut.

31. Krajský soud ovšem nesouhlasí s názorem žalovaného, že ze zmíněného oznámení o výši úhrady je patrné, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady vyčíslena, a že tedy žalovaný dostal požadavku stanovenému v § 17 odst. 3 informačního zákona. Samotné uvedení časové náročnosti vyhledání a zpracování požadovaných informací je v tomto směru nedostatečné. Podle § 17 odst. 3 informačního zákona musí být z oznámení o výši úhrady zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Skutečností rozhodnou pro stanovení výše úhrady není pouhá celková časová náročnost vyhledání a zpracování informací, ale především výčet a popis konkrétních úkonů, které musí pracovník (či pracovníci) povinného subjektu při vyhledání a zpracování informací provést, a to alespoň v obecné rovině, spolu s přibližným odhadem časové náročnosti provedení jednotlivých úkonů. Jen tak může žadatel o informace a případně též soud v rámci soudního přezkumu ověřit, zda údaj o celkové časové náročnosti vyhledání a zpracování informací odpovídá skutečnosti.
32. V posuzované věci navíc z obsahu správního spisu vyplynulo, že žalovaný veškeré požadované informace shromáždil a zpracoval do podoby, která mohla být odeslána jako odpověď na žádost žalobce (viz interní sdělení žalovaného ze dne 24. 11. 2017, č. j. ÚOHS-34189/2017/800/JNě, a ze dne 27. 11. 2017, č. j. ÚOHS-34569/2017/461/LSv). Krajský soud k tomu dodává, že za situace, kdy se tedy jednalo o informace již vyhledané a zpracované, nemohlo být pro žalovaného uvedení údajů o úkonech, které jeho zaměstnanci při vyhledání a zpracování žalobcem požadovaných informací učinili, nijak zvlášť problematické či obtížné.
33. Žalovaný však na tuto svou povinnost zcela rezignoval, když pouze paušálně uvedl, že si analýza každé jednotlivé spisové dokumentace vyžádala časovou dotaci v délce třiceti minut, přestože si v danou chvíli již musel být vědom toho, kolik času jeho pracovníci skutečně strávili vyhledáním a zpracováním požadovaných informací. O čistě formálním přístupu žalovaného svědčí rovněž skutečnost, že ve výše citovaných dokumentech (a ostatně ani jinde v celé spisové dokumentaci), v nichž jsou zpracovány žalobcem požadované informace, není uvedena jediná zmínka o tom, kolik času zabralo jejich zpracování. Přesto žalovaný následně bez dalšího uvádí, že jejich příprava trvala jednomu jeho pracovníkovi 16,5 hodiny.
34. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný připomněl, že v rámci stížnosti žalobce v jiné (avšak obdobné) věci provedl pracovník žalovaného vyhledání žalobcem požadovaných informací v deseti náhodně shromážděných spisových dokumentacích vedených ve věci podnětů, a to za účelem zjištění, jak velký časový úsek si dané vyhledání vyžádá, aby mohla být po žalobci požadována přiměřená výše úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací v souladu

s § 17 odst. 1 informačního zákona. O této činnosti byl proveden úřední záznam do konkrétního spisu. Dle krajského soudu tak není zřejmé, proč žalovaný v nyní posuzované věci nezvolil stejný postup, aby dostal podmínkám § 17 odst. 3 informačního zákona.

35. Tvrdil-li dále žalovaný, že ze závěrů výše uvedeného úředního záznamu vychází i v dalších obdobných řízeních, je v daném případě tato argumentace nepřijatelná. Za prvé žalobce v nyní projednávané věci požadoval jiné informace než ve věci odkazované žalovaným. Jak uvedl sám žalobce, formuloval svou žádost tak, aby požadované informace byly, alespoň z velké části, zjistitelné ze samotného spisového přehledu jednotlivých správních spisů. V odkazované věci bylo namísto toho nutné procházet doručené podněty a požadované informace zjišťovat především z nich. Za druhé žalovaný v tomto případě nezvolil shodný postup, nevyhledal informace pouze ve vzorku správních řízení, ale přistoupil k vyhledání a zpracování všech požadovaných informací. Nemohl tedy odkázat na předchozí řízení o jiné žádosti žalobce, v níž nadto žalobce požadoval odlišné informace. Žalovaný měl do správního spisu zanést informaci (např. sepsáním úředního záznamu, jak to učinil v odkazované věci) o přesných časech, které mu zabraly jednotlivé úkony nutné k vyhledání dat a jejich následnému zpracování. Ačkoli tedy ve vyjádření k podané žalobě žalovaný tvrdil, že nejdříve musel vyhledání a shromáždění informací provést, aby mohl žadateli předložit žadateli přesnou částku k zaplacení, v nyní souzené věci tímto způsobem zcela jistě nepostupoval.
36. Krajský soud proto ve shodě se žalobcem dospěl k závěru, že v daném případě žalovaný jakožto povinný subjekt dle informačního zákona nesplnil požadavek § 17 odst. 3 téhož zákona, jelikož neodůvodnil, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla vyčíslena výše úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání požadovaných informací. Lze uzavřít, že vydání nepřezkoumatelného oznámení o výši úhrady je podstatnou vadou řízení, která měla za následek nezákonnost rozhodnutí o odložení předmětné žádosti.
37. Co se týká žalobcovy argumentace zpochybňující přiměřenost sazby za mimořádně rozsáhlé vyhledávání stanovené žalovaným v sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací, krajský soud k tomu uvádí následující. Pokud nadřízený orgán při přezkumu konkrétní povinným subjektem požadované úhrady nákladů přezkoumává (k námitce žadatele) i zákonnost sazby uvedené v sazebníku, nemůže se zaměřit jen na posouzení, zda sazba přesně odpovídá výdajům povinného subjektu v dané oblasti, ale bude zvažovat i to, zda výše sazby řádově odpovídá nákladům, které povinný subjekt s danou činností má nebo může mít, tzn. zda výše sazby není objektivně nepřiměřená. Jinak řečeno, přezkum výše sazeb uvedených v sazebníku je založen na posouzení jejich adekvátnosti. Jestliže sazby úhrad nevybočují z objektivně akceptovatelné výše (zejména z hlediska srovnání s obdobnými náklady jiných povinných subjektů), lze jejich výši považovat za odpovídající zákonu. Povinnost prokázat zákonnost konkrétní stanovené sazby však leží na povinném subjektu, který tak může (a je-li její výše zpochybněna žadatelem ve stížnosti, musí) učinit buď tím, že doloží její přesný výpočet, nebo prokázáním, že její odhadnutá výše odpovídá nákladům, které s danou činností zpravidla vznikají (srovnej Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016).

38. Ačkoli žalobce v daném případě zpochybnil přiměřenost výše sazby stanovené za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, předseda žalovaného se v rozhodnutí ze dne 1. 2. 2018, č. j. ÚOHS-V0006/2018/SO-03055/2018/310/TFr, o žalobcově stížnosti omezil toliko na konstatování, že jelikož byl jako povinný subjekt při stanovování hodinové sazby za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací vázán nařízením vlády č. 173/2006 Sb., „je nepochybné, že již při stanovování sazby odvodil tuto z nákladů na platy a z ostatních osobních nákladů s tím spojených“. Tuto „úvahu“ předsedy žalovaného je nutno hodnotit jako nepřezkoumatelnou. Předseda žalovaného měl v rozhodnutí o stížnosti žalobce v souladu s výše uvedeným vysvětlit a rovněž adekvátně doložit, jak byla částka 238 Kč za každou započatou půlhodinu mimořádně rozsáhlého vyhledávání vypočtena. Zároveň měl uvážit, zda v daném případě tato částka skutečně odpovídala nákladům, které žalovanému v souvislosti s danou činností vznikly. Na tyto povinnosti však žalovaný (resp. předseda žalovaného při vyřízení stížnosti žalobce) též zcela rezignoval.

VI. Závěr a náklady řízení

39. Krajský soud tak na základě výše uvedených skutečností shledal žalobu důvodnou, a proto napadené rozhodnutí žalovaného dle ustanovení § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil.
40. Ve smyslu § 78 odst. 4 s. ř. s. krajský soud dále vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude úkolem žalovaného zaslat žalobci takové oznámení o výši požadované úhrady, z něhož bude zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady vyčíslena, nezvolí-li žalovaný jiný procesní postup. Právním názorem, který krajský soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
41. Krajský soud sice zrušil napadené rozhodnutí žalovaného, nemohl však postupovat podle § 16 odst. 4 informačního zákona, jak navrhoval žalobce, jelikož soud nemůže nařídít poskytnutí informace v případě žaloby směřující proti výši úhrady za informace. V této souvislosti lze odkázat na judikaturu Městského soudu v Praze, který v rozsudku ze dne 4. 11. 2015, č. j. 10 A 4/2014 - 148, č. 3372/2016 Sb. NSS, uvedl: „V řízení o žalobě proti rozhodnutí povinného subjektu o odložení žádosti podle § 17 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, soud neposuzuje věcně důvody pro poskytnutí nebo neposkytnutí požadované informace, nýbrž posuzuje pouze, zda jsou dány podmínky pro uplatnění úhrady nákladů podle § 17 odst. 1 citovaného zákona, resp. posoudí přiměřenost výše úhrady vzhledem k povaze informace a tomu odpovídajícímu rozsahu vyhledání informace. Použití § 16 odst. 4 věty druhé citovaného zákona je proto v řízení o žalobě proti rozhodnutí o odložení žádosti podle § 17 citovaného zákona vyloučeno, soud nenařídí povinnému subjektu poskytnout požadovanou informaci, přestože shledá požadavek na úhradu nákladů nezákonným.“
42. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a dále v nákladech právního zastoupení v celkové výši 12 342 Kč dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). V daném případě se jedná o odměnu advokáta

JUDr. Ing. Libora Morávka, Ph.D., LL.M., za zastupování žalobce v řízení před krajským soudem, a to za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a dvě písemná podání soudu ve věci samé – podání žaloby a repliky k vyjádření žalovaného) dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu ve výši 9 300 Kč (3 x 3 100 Kč); a dále o náhradu hotových výdajů ve výši 900 Kč (3 x 300 Kč). Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se částka odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů o částku 2 142 Kč odpovídající příslušné dani z přidané hodnoty. Celkem se tedy jedná o částku ve výši 15 342 Kč. Ke splnění uvedené povinnosti byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. červen 2020

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu